

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА БІЗНЕСУ

© Процак К.В., Мавріна А.О., 2015

Зарубіжний досвід свідчить, що вищі навчальні заклади (ВНЗ) виступають важливою складовою в інноваційному розвитку регіонів. Такі дослідницькі університети, працюючи в тісному партнерстві з бізнесовими структурами, органами місцевого самоврядування і державою, мають можливість набагато швидше впроваджувати свої розробки і результати досліджень у затребувані економікою технології, товари і послуги.

Вищі навчальні заклади в розвинутих країнах світу перетворились на самостійних суб'єктів інноваційної діяльності, що дозволяє останнім набувати майнові права та об'єкти інтелектуальної власності, створювати власні компанії, самостійно розпоряджатися власними ресурсами, стратегічно планувати діяльність, бути зацікавленими в доведенні наукового продукту до стадії комерційного. Так у структурі більшості закордонних університетів є відділи, відповідальні за зв'язок університету та бізнесу [1].

В Україні така форма співробітництва мало розвинена. Майже відсутні спільні наукові дослідження підприємств з ВНЗ, бізнесові структури фактично не беруть участі у розробці навчальних програм, не використовують стипендіальних та грантових програм. Зазвичай, їхня співпраця обмежується стажуванням та практикою студентів з можливим працевлаштуванням. Представники бізнесу та університетів по-різному визначають основні перепони у співпраці. Представники університетів вважають що основними бар'єрами є недостатня поінформованість бізнесу про можливості співпраці з ВНЗ та орієнтованість бізнесу лише на швидке отримання прибутку. А на думку компаній – нерозуміння навчальними закладами реалій бізнес-світу та бюрократичність ВНЗ.

Основною проблемою розвитку інноваційної діяльності в Україні є відсутність структур, спроможних перетворювати ідей в науково-технічні розробки і забезпечувати їх впровадження у виробництво. Розвинута інноваційна інфраструктура є рушійною силою інноваційного розвитку. До основних елементів інноваційної структури відносять інноваційні та технологічні центри, бізнес-інкубатори, технопарки, наукові парки і технополіси. Такі інноваційні структури найкраще створювати на базі університетів, так швидше можна реалізувати науково-технічні ідеї, використовуючи матеріально-технічну базу ВНЗ, інформаційні мережі, необхідні дослідні прилади і устаткування, надання консультативної допомоги з науково-технологічних, економічних і правових питань.

ВНЗ необхідно поставити перед сою завдання мати високий рівень конкурентоспроможності на ринку науково-освітніх послуг, шукати різні форми співпраці для комерціалізації науково-дослідних розробок. Необхідно формувати навколо університетів інтелектуально наповненого, інноваційного середовища, яке би об'єднувало науку, освіту і бізнес.

1. Гришкова М.М. Механізм функціонування відділів з трансферу технологій у вищих навчальних закладах (досвід Японії) [електронний ресурс: сайт українського інституту інтелектуальної власності (Укрпатент)] [джерело доступу: uipv.org.ua/gryshkova_110313]

2. Павленко О.О. Питання інтеграції складових системи «наука-освіта-виробництво» на рівні інноваційного розвитку вищих навчальних закладів [текст]/ О.О. Павленко, О.Ю. Древаль // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2010. - №1. – С. 123-128